

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.519/2024/3.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke
Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró
Dr. Kurucz Krisztina bíró
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró
Dr. Hajas Barnabás

A felperes: Név1
(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Rózsa Péter egyéni ügyvéd
(cím2)

Az alperes: Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal
(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Medgyesy Marianna kamarai jogtanácsos

A per tárgya: az alperes marasztalása pénzfizetésben határidő-túllépés miatt

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős másodfokú határozat: a Fővárosi Ítéltábla 2024. április 24. napján kelt 4.Kpkf.750.370/2024/2. számú végzése

Az elsőfokú határozat: a Miskolci Törvényszék 101.K.701.252/2023/7. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság szempontjából releváns tényállás

[1] A felperes a 2021. május 4-én benyújtott és május 17-én kiegészített keresetében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 51. §-a alapján kérte az alperes kötelezését mindösszesen 410.000 forint és annak a kifizetés napjáig járó törvényes kamata megfizetésére, tekintettel arra, hogy az alperes a BO-08C/GY/7060/2015., a BO-08C/GY/118/2016. és a BOC/01/308/2016. számú közigazgatási hatósági eljárásokban az ügyintézési határidőt túllépte.

[2] Az egyesbíróként eljáró elsőfokú bíróság a keresetlevelet - a tartalma szerint - mulasztási per megindítására irányuló keresetlevélnek tekintette és felhívta a felperest a keresetlevele közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 128. § (3) bekezdése szerinti pontosítására, kiegészítésére. A felperes a felhívásban megjelölt hiányokat határidőben nem pótolta, ezért az elsőfokú bíróság az 5.K.700.622/2021/22. számú végzésével a keresetlevelet a Kp. 48. § (1) bekezdés j) pontja alapján visszautasította.

[3] A felperes fellebbezése alapján eljáró Kúria a Kpkf.VII.39.219/2022/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Indokolásában kiemelte, hogy a marasztalási és a mulasztási per két eltérő pertípus, más-más feltételek vonatkoznak rájuk. A bíróságnak a kereseti kérelem minősítése során különös gondossággal kell eljárnia, amely során mindenekelőtt a felperes keresettel elérni kívánt célját kell vizsgálnia. Az új eljárásra előírta az elsőfokú bíróság számára a keresetlevélnek a Kp. 45. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti újbóli vizsgálatát és a szükséges intézkedések megtételét.

[4] A megismételt eljárásban egyesbíróként eljáró elsőfokú bíróság az 5.K.700.335/2022/18. számú végzésével az eljárást a Kp. 39. § (1) bekezdése, 48. § (1) bekezdés i) pontja, 81. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 130. § (1) bekezdése alapján megszüntette. Indokai értelmében a felperes a keresetlevelét a Kp. 38. § (1) bekezdés d) pontja szerinti marasztalási keresetnek tekintette, azonban az - a levezetése alapján - elkészt. Tekintettel azonban arra, hogy korábban a kereset érdemi vizsgálatába bocsátkozott, ezért a keresetlevél visszautasításának a per e szakaszában már nem lehetett helye, így az eljárás megszüntetéséről kellett rendelkeznie.

[5] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az 1.Kpkf.750.425/2023/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság döntése érdemi felülbírálatra alkalmatlan, tekintettel arra, hogy a nem közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos marasztalási perben a Kp. 8. § (1) bekezdése alapján a bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el, ennek az elsőfokú bíróság eljárása nem felelt

meg. Az új eljárásra előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak a perben három hivatásos bíróból álló tanácsban kell eljárnia.

Az elsőfokú bíróság második megismételt eljárásban hozott végzése

[6] A második megismételt eljárásban a három hivatásos bíróból álló tanácsban eljáró elsőfokú bíróság - bírósági titkár által meghozott és a tanács elnöke által jóváhagyott - 101.K.701.252/3023/7. számú végzésével a felperes keresetlevelét a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja alapján visszautasította. Indokai szerint a marasztalási per megindításának előfeltétele az Ákr. 51. § (1) bekezdés szerinti – a határidő-túllépés tényét megállapító – hatósági döntés vagy az Ákr. 51. § (2) bekezdés szerinti igazolás megléte. A felperes ezen okiratok meglétére nem hivatkozott, ilyen okiratot a keresetleveléhez nem csatolt. A felperes az érintett közigazgatási hatósági ügyeket lezáró döntéseket határidő-túllépésre hivatkozással nem támadta, amely mulasztás marasztalási kereset benyújtása útján már nem orvosolható.

A másodfokú bíróság végzése

[7] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2024. április 24-én kelt 4.Kpkf.750.370/2024/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Indokolásban a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 15. § (2) bekezdésében, a Kp. 11. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak idézését követően hangsúlyozta, hogy a törvény csak kivételesen és szigorú feltételek mellett teremt meg a bírósági titkár önálló eljárásának lehetőségét. Az idézett jogszabályokból következően az eljárást befejező végzést – az egyszerűsített perben hozott végzés kivételével – a bírósági titkár az elnök vagy az általa kijelölt bíró jóváhagyásával hozhatja meg. Okfejtése szerint az elsőfokú bíróság eljárása jogszerűnek minősül, tekintettel arra, hogy az elsőfokú végzés eredeti példányát a tanács elnöke a három hivatásos bíróból álló tanács nevében a Kp. 9. § (2) bekezdése szerint a keresetlevél visszautasítása tárgyában egyedüli aláírással jogosultként aláírásával jóváhagyta, ami a kiadmányokon ugyan nincs feltüntetve, ám ez a végzés jogszerűségét nem érinti.

[8] Hangsúlyozta, hogy határidő-túllépés miatti díjvisszatérítést első esetben aktusfelülvizsgálati (megtámadási) perhez kapcsolódóan van lehetőség érvényesíteni; a második esetkör pedig a közigazgatási szerv által kiadott igazolással hozható összefüggésbe, ami előfeltétele annak, hogy a marasztalási igény jogalapja vizsgálható legyen. Az Ákr. 51. § (2) bekezdés szerinti igazolás perelőfeltétele a jelen marasztalási pernek, mivel annak megléte nem volt bizonyított, annak jogkövetkezményét helyesen vonta le az elsőfokú bíróság.

[9] Végezetül rámutatott, a felperes a megtámadási és mulasztási perekre tekintettel az eljárás felfüggesztését alaptalanul indítványozta, mivel ezek eredménye nem előkérdése, hanem előfeltétele a marasztalási pernek.

A befogadás iránti kérelem

[10] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a másodfokú végzés elsőfokú végzésre is kiterjedő megváltoztatását és a keresetnek helyt adást, másodlagosan a másodfokú végzés elsőfokú végzésre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a kereset érdemi elbírálására kötelezését, harmadlagosan a másodfokú végzés elsőfokú végzésre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az eljárás felfüggesztését kérte az Ákr. 51. § (2) bekezdés szerinti igazolás kiadása iránti kérelem elbírálásáig.

[11] Felülvizsgálati kérelme befogadhatóságának jogszabályi alapját a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa), ab) és ad) alpontjaiban, valamint b) pontjában jelölte meg.

[12] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének, a társasbíráskodás elvének, a Bszi. 11. § (2) bekezdésének, a Kp. 8. § (1) és (2) bekezdéseinek, 110. § (3) bekezdésének az ügy érdemére kiható megsértésére hivatkozással különleges súlyú jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésként fogalmazta meg, hogy a perben a három hivatásos bíróból álló tanács helyett meghozhatta-e a keresetlevelet visszautasító végzést önállóan bírósági titkár. Továbbá - álláspontja szerint - a másodfokú bíróság jogerős végzése jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.VI.37.489/2022/11. számú határozatának azon részétől, amelyben a Kúria az Alkotmánybíróságnak a társasbíráskodás elvével kapcsolatban kifejtette jogértelmezését idézte {20/2005 (V.26.) AB határozatban és a 21/2014. (VII.15.) AB határozat [68] bekezdésében}.

[13] Az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként hivatkozott továbbá arra, hogy a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság - a beadványaiban hivatkozott - határozataiban megállapította, hogy az alperes az érintett ügyekben az ügyintézési határidőt túllépte. Az elsőfokú bíróság azonban e megállapításokat nem értékelte, az általa kért iratokat nem szerezte be, és arra sem tért ki végzésében, hogy miért hagyta azokat figyelmen kívül. Mindezek folytán sérült a Kp. 78. § (1) és (2) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 346. § (4) és (5) bekezdése, valamint az indokolt bírói döntéshez való joga.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felülvizsgálati kérelem befogadásának törvényben meghatározott feltételei nem állnak fenn.

[15] A Kp. 117. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt - a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével - indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[16] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

- ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[17] A felülvizsgálati bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[18] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján, a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem általában akkor fogadható be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának veszélye áll fenn. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények, illetőleg a jogszabályok változására tekintettel a továbbiakban már nem tartható [Kfv.37.567/2023/2., Kfv.37.232/2023/2.].

[19] Az elsőfokú bíróság összetételével, a társasbíráskodás elvének sérelmével kapcsolatban előadottakkal szemben a Kúria összefoglalóan hangsúlyozza: a rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a második megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságon szignálásra jogosult igazgatási vezető az ügyet - a másodfokú bíróság iránymutatásának megfelelően - tanácsra (101.K.) szignálta. Tényként állapítható meg tehát, hogy az elsőfokú bíróság a második megismételt eljárásban három hivatásos bíróból tanácsban járt el, és a keresetlevelet visszautasító végzést a bírósági titkár nem önállóan, hanem – a Kp. 11. § (2) bekezdésére utalással – a tanácselnök jóváhagyásával hozta meg. A Kúria rámutat arra, hogy a befogadás iránti kérelem az egyedi ügy tényállásán alapulhat, azonban iratellenes a felperes azon hivatkozása, hogy a második megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság nem három hivatásos bíróból álló tanácsban járt el, illetőleg, hogy a bírósági titkár önállóan hozta meg a keresetlevelet visszautasító végzést. Iratellenes hivatkozások alapján befogadásnak nem lehet helye.

[20] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolt bírói döntéshez való jog azt a minimális elvárást fogalmazza meg, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján „[a] bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. A másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemmel támadott végzésében megfelelő részletességgel,

jogszabályokkal alátámasztva kitért arra, hogy miért hozhatta meg jogszerűen bírósági titkár a tanácselnök jóváhagyásával az elsőfokú végzést, és amellyel kapcsolatban a felperes ügy érdemére kiható jogszabálysértést nem valószínűsített. Mindebből következően az elsőfokú bíróság összetételének, indokolási kötelezettség sérelme kapcsán nem álltak fenn a befogadás Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa)-ad) alpontjában meghatározott feltételei.

[21] A Kúria utal arra, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára hivatkozás esetén a befogadási okot a Kp. 117. § (4) bekezdése szerint indokolással alá kell támasztani, mégpedig kifejezetten a befogadhatóság körében. A felperes befogadási kérelmében csak állította, hogy a határidő-túllépés tényét több bírósági határozat is megállapította. Adós maradt azonban annak megjelölésével, hogy a határidő-túllépés tényét konkrétan melyik bírósági határozat állapította meg, továbbá azt a beadványát sem jelölte meg a Kúria számára beazonosíthatóan, amelyekben – állítása szerint – ezek a konkrét ügyszámok szerepelnek. Nem képezi és – a felülvizsgálat, mint rendkívüli perorvoslati eljárás kérelemre induló jellege miatt – nem is képezheti a Kúria feladatát az az iránti kutakodás, hogy esetlegesen elfekszik-e az iratok között határidő-túllépés tényét megállapító bírósági határozat. Az iratbeszerzés iránti bizonyítási indítvány mellőzése pedig akkor lenne kifogásolható, ha egyáltalán van helye a kereset érdemi elbírálásnak.

[22] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor lehet helye, ha a jogerős határozat a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul. A Kúria rámutat arra, hogy míg a hivatkozott - Kfv.VI.37.489/2022. számú - ügyben a három hivatásos bíróból álló tanács helyett egyesbíró járt el, jelen ügyben az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság iránymutatásának megfelelően három hivatásos bíróból álló tanácsban járt el. E lényeges ténybeli eltérés okán (ügyazonosság hiányában) a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadás sem volt indokolt.

[23] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

A döntés rövid tartalma

[24] *A befogadásra meghatározott törvényi feltételek fennállása hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadásának nem lehetett helye.*

Záró rész

[25] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[26] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2024. augusztus 29.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.
a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.
sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina
bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.
bíró

Dr. Hajas Barnabás sk.
bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő